

ТАРТИБИ ДОДАНИ УНВОНҲОИ ИЛМӢ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиби додани унвонҳои илмӣ (минбаъд – Тартиби мазкур) коидаҳо, талабот, меъёрҳои пешниҳод кардани парвандаҳои аттестатсионии давталабонро барои дарёфти унвонҳои илмии дотсент, профессор, маҳрум ва барқарор кардани онҳо, баробарарзиши (нострификатсия)-и унвонҳои илмии дар давлатҳои хориҷӣ бадастовардашуда, аз нав аттестатсия намудани дорандагони унвонҳои илмии дар давлатҳои хориҷа ба даст овардае, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо онҳо шартнома ё созишнома оид ба баробарарзиш эътироф намудани ин гуна ҳуҷжатҳо надорад, баррасии арзу шикоятҳо ва масъалаҳои дигари аттестатсияи давлатии кадрҳои илмӣ ва (ё) илмӣ-техникии тахассуси олиро дар Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд–Комиссия) муқаррар мекунад.

2. Унвонҳои илмии дотсент ва профессор мутобиқи Феҳристи ихтисосҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Комиссия тасдиқ гардидааст, дода мешаванд.

3. Унвони илмӣ ба довталабе дода мешавад, ки фаъолияти омӯзгорию илмиро дар муассисаҳои таълимӣ ва ё илмию таҳқиқотӣ амалӣ менамояд, дорои маҳорати баланди омӯзгорӣ, дониши амиқи тахассусӣ, дастовардҳои илмӣ мебошад ва ба талаботу меъёрҳои дарёфти унвонҳои илмӣ мувофиқат мекунад.

4. Унвони илмиро шаходатномаи намунаи давлатии дахлдор тасдиқ менамояд, ки дар асоси қарори Раёсати Комиссия дода мешавад. Намунаи давлатии шаходатномаи унвонҳои илмии дотсент ва профессор аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шуда, талаботи техникӣ, тартиби барасмиятдарорӣ ва додани онро Комиссия муқаррар ва амалӣ менамояд.

5. Қарор дар бораи додани унвони илмии дотсент ё профессор аз рӯзи аз тарафи Раёсати Комиссия қабул шудани он эътибор пайдо мекунад.

6. Тартиби гузаронидани баробарарзиши (нострификатсия)-и унвонҳои илмии дар давлатҳои хориҷа бадастовардашуда ва аз нав аттестатсия намудани шахсони ин гуна ҳуҷҷатҳоро дар давлатҳои хориҷа бадастовардае, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо он давлатҳо оид ба баробарарзиш эътироф намудани ин гуна ҳуҷҷатҳо шартнома ё созишнома надорад, тибқи санадҳои дахлдор ба роҳ монда мешавад.

7. Масъалаҳои дигари марбут ба унвонҳои илмӣ, ки дар Тартиби мазкур танзим нашудаанд, Комиссия тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал менамояд.

2. ТАЛАБОТ ВА МЕЪЁРҲОИ ДОДАНИ УНВОНИ ИЛМИИ ДОТСЕНТ

8. Унвони илмии дотсент ба корманди муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ, ё илмию таҳқиқотие (минбаъд-Муассиса) дода мешавад, ки дорои иҷозатнома ва аккредитатсияи давлатӣ вобаста ба амалӣ намудани барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ, таҳассуси иловагӣ, азнавтайёркунии таҳассусӣ дар заминаи таҳсилоти олии касбӣ, баъдидипломӣ ё такмили ихтисос бошад. Довталаби унвони илмӣ дар рӯзи ба шӯрои олимони (илмию техникий) Муассиса пешниҳод кардани парвандаи аттестатсионӣ бояд ба талаботи зерин мувофиқат намояд:

- маводи таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмии банашррасида дошта бошад ва машғулиятҳои лексионӣ ва амалию озмоишгоҳиро дар сатҳи баланди таҳассусӣ гузаронад;

- дорандаи яке аз дараҷаҳои илмии номзади илм, доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисос ё ҳамин гуна дараҷаҳои илмиро дар хориҷи мамлакат дарёфт карда бошад, ки аз тарафи Комиссия баробарарзиш дониста шудааст.

9. Довталаб тибқи шартномаи меҳнатӣ дар вазифаҳои президент ё ноиби президенти академияи илмҳо (миллӣ, соҳавӣ), ректор ё муовини ректори муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, директор ё муовини директори муассисаи илмӣ таҳсилоти миёнаи касбӣ, директор ё муовини директори филиали муассиса (пажӯҳишгоҳи илмӣ ё таълимӣ-илмӣ), сардор ё муовини сардори донишқада, декан ё муовини декани

факултет, мудир ё муовини мудирӣ кафедра, роҳбар ё муовини роҳбари шуъба (бахш, озмоишгоҳ)-и илмию таҳқиқотӣ ё таҷрибавӣ-конструкторӣ, котиби илмии муассиса, профессор, дотсент, сарҳодими илмӣ ё ходими калон ва ё ҳамин гуна вазифаҳо ё вазифаҳои ба онҳо баробаркардашудае, ки дар феҳристи вазифаҳои мақомоти ҳарбӣ ва ҳифзи ҳуқуқ пешбинӣ шудаанд, қор қунад.

10. Меъёрҳои ба довталаб додани унвони илмии дотсент:

- на камтар аз 3 сол доштани собиқаи фаъолияти илмию омӯзгорӣ баъди ҳимояи диссертатсияи номзадӣ, аз ҷумла 2 соли он аз рӯи ихтисоси илмии дархостшаванда ва аз курси тақмили ихтисоси касбӣ (на кам аз се моҳ) гузаштан;

- дар муассисаи дархостдиҳанда амалӣ намудани фаъолияти омӯзгорӣ ба андозаи на кам аз 0,25 басти қорӣ (ё ҳамқорӣ) аз рӯи ихтисоси илмии дар парвандаи аттестатсионӣ нишондодашуда;

- доштани на кам аз 20 маводи таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмии банаҷррасида бо баҳисобгирии патентҳо, нахустпатентҳо барои ихтироот ва объектҳои дигари моликияти зеҳнӣ, ки дар раванди таҳсилот истифода мешаванд;

- дар зарфи 5 соли охир доштани 2 дастури таълимию методӣ (яке дар алоҳидагӣ), 3 мақолаи тақризшаванда (дар солҳои гуногун банаҷррасида) бо баҳисобгирии монографияи илмии ҷопшуда.

11. Комиссия ба асарҳои илмии дорои маълумоти сирри давлатии бо қонунгузори амалқунанда ҳифзшаванда талаботи махсус муқаррар меқунад.

12. Фишурдаи маъруза, маводи конференсия, барномаи қорӣ таълимӣ, силлабус, саволномаҳои тестӣ, дастурамалҳои таълифи қорҳои курсию дипломӣ ва барномаҳои таҷрибаомӯзӣ ба ҳисоб гирифта намешаванд.

3. ТАЛАБОТ ВА МЕЪЁРҲОИ ДОДАНИ УНВОНИ ИЛМИИ ПРОФЕССОР

13. Унвони илмии профессор ба қормандони муассисаҳои дар банди 9 зикршуда дода мешавад, агар довталаб ба ғайр аз мувофиқат намудан ба талаботи сарҳати якуми банди 8 Тартиби мазкур, инчунин қорандаи дипломи қараҷаи илмии доктори илм ё доктори ҳабилитат ё ҳамин гуна қараҷаҳои илмиро дар қоричи мамлақат қарёфт намуда бошад, ки аз қарафи Комиссия баробарарзиш қониста шудааст.

14. Меъёрҳои ба довталаб додани унвони илмии профессор:

- баъди ҳимояи диссертатсияи докторӣ доштани на кам аз 10 сол собиқаи фаъолияти илмию омӯзгорӣ, аз ҷумла на кам аз 3 сол аз рӯйи ихтисоси илмии дархостшаванда;

- дар вазифаҳои дар банди 9 Тартиби мазкур фаъолият намуда, дар муассисаи дархостдиҳанда ба андозаи на камтар аз 0,25 басти корӣ (ё ҳамкорӣ) аз рӯйи ихтисоси илмии дар парвандаи аттестатсионӣ дархостшуда фаъолияти омӯзгорӣ барад;

- ба ҳайси роҳбар ё мушовири илмӣ тайёр кардани на кам аз 2 мутахассиси дорои тахассуси олии дараҷаи илмидошта (барои довталабони муассисаҳои илмию таҳқиқотӣ на кам аз 5 мутахассис), ки мавзӯи диссертатсионии онҳо ба ихтисоси илмии дархостшудаи довталаб мутобикат кунад;

- доштани на камтар аз 50 маводи таълимӣ, таълимӣ-методӣ ва илмии банаҷрасида бо баҳисобгирии патентҳо, нахустпатентҳо барои ихтироот ва дигар объектҳои моликияти зеҳнӣ, ки дар раванди таҳсилот истифода мешаванд;

- дар зарфи 5 соли охир доштани на камтар аз 3 дастури методӣ (2 дастур дар алоҳидагӣ) ё монография, 5 мақолаи илмии дар солҳои гуногун банаҷрасида, 1 китоби дарсӣ аз рӯйи ихтисоси илмии дархостшуда.

15. Комиссия ба асарҳои илмии дорои маълумоти сирри давлатии аз рӯйи қонунгузори амалкунанда ҳифзшаванда талаботи махсус муқаррар мекунад.

16. Фишурдаи маъруза, маводи конференсия, барномаи кории таълимӣ, силлабус, саволномаҳои тестӣ, дастурамалҳои таълифи корҳои курсию дипломӣ ва барномаҳои таҷрибаомӯзӣ ба ҳисоб гирифта намешаванд.

4. ТАЛАБОТ ВА МЕЪЁРҲОИ ДОДАНИ УНВОНИ ИЛМИИ ДОТСЕНТ БА ДОВТАЛАБОНИ ДАРАҶАИ ИЛМИНАДОШТА ДАР СОҶАҲОИ САНЪАТ, ТАРБИЯИ ҶИСМОНӢ ВА ВАРЗИШ

17. Дар соҷаҳои санъат, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш унвони илмии дотсент аз рӯйи ихтисосҳои илмӣ ба корманди дараҷаи илминадоштаи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, олии касбие дода мешавад, ки дорои иҷозатнома ва аккредитатсияи давлатӣ вобаста ба амалӣ намудани барномаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ, тахассуси иловагӣ, азнавтэйёркунии тахассусӣ дар заминаи таҳсилоти олии касбӣ, баъдидипломӣ ё такмили ихтисос бошад.